

פרשת תזריע מצורע – יום העצמאות – לידה פרטית ולידה כללית

מהות טומאת יולדת

1. ויקרא פרק יב, ב-ד

(ב) דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כַּיְמֵי נְדָת דְּיוֹתֵהּ תִטָּמָא: (ג) וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשֵׁר עֶרְלָתוֹ: (ד) וַיִּשְׁלְטִים יוֹם וַיִּשְׁלְטֵת יָמִים תֵּשֵׁב בְּדָמֵי טְהָרָה בְּכָל קִדְשׁ לֹא תֵזַע וְאֵל הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד מֵלֵאת יְמֵי טְהָרָה:

2. סימן לבנים ויקרא עמוד 71

הפרשה פותחת בטומאת לידה: "אשה כי תזריע וילדה...." היא מפסיקה בפסוק: "וביום השמיני ימול בשר ערלתו" ואחריו הוזרת ב-ו' בהיבור אל תהליך טהרת האשה מטומאתה, "ושלושים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה". נשאלת השאלה, מה מקומו של הציווי על המילה, הקוטע לכאורה את סדר ההטהרות של האשה.

3. רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק טז

...וזה השינוי האמור בבגדים ובבתים שקראתו תורה צרעת בשותפות השם אינו ממנהגו של עולם אלא אות ופלא היה בישראל כדי להזהירן מלשון הרע

4. סימן לבנים שם

במבט ראשון שתי הטומאות הללו שונות לחלוטין. טומאת הלידה מבטאת מצב טבעי ונורמלי. זה הטבע בשיאו, בפשטותו.... לעומתה, טומאת הצרעת, המכילה פרטים רבים היא המשונה ביותר בתורה

5. בקרבן קדוש חלק ב עמוד נט

אנו רגילים לייחס את הטומאה למיעוט החיים ולדאות בכל הופעה שלה הסתעפות משורש טומאת המת, אבי אבות הטומאה, אך טומאת הלידה באה מתוך הופעת חיים דווקא

6. ויקרא פרק יב, ד-ה

(ד) וַיִּשְׁלְטִים יוֹם וַיִּשְׁלְטֵת יָמִים תֵּשֵׁב בְּדָמֵי טְהָרָה בְּכָל קִדְשׁ לֹא תֵזַע וְאֵל הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד מֵלֵאת יְמֵי טְהָרָה: (ה) וְאִם נָקְבָה תֵלַד וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כַּיְמֵי נְדָת דְּיוֹתֵהּ תִטָּמָא:

דע מאין באת ולאן אתה הולך

7. תלמוד בבלי מסכת נדה דף ל עמוד ב

ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים, שנאמר מי יתנני כירחי קדם כימי אלו-ה ישמרני, ואיזהו ימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנים – הו אומר אלו ירחי לידה. ומלמדן אותו כל התורה כולה... וכיון שבא לאויר העולם – בא מלאך וסטררו על פיו, ומשכחו כל התורה כולה, שנאמר לפתח חטאת רובין.

8. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צא עמוד ב

ואמר לו אנמונינום לרבי: מאימתי יצר הרע שולט באדם, משעת יצירה או משעת יציאה (כסולא ממעני אמו או משעת ילידה)? – אמר לו: משעת יצירה. – אמר לו: אם כן בועט במעי אמו ויוצא! אלא: משעת יציאה. אמר רבי: דבר זה למדני אנמונינום, ומקרא מסייעו שנאמר לפתח חטאת רבין

9. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף יג עמוד ב

תנו רבנן: שתי שנים ומחצה נחלקו בית שמאי ובית הלל, הללו אומרים: נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, והללו אומרים: נוח לו לאדם שנברא יותר משלא נברא. נמנו ונמרו: נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, עכשיו שנברא – יפשפש במעשיו. ואמרי לה: ומארי לה: ימשמש במעשיו.

10. ויקרא פרק יב, ו

(ו) וּבַמִּלְאֵת יְמֵי טְהָרָה לְבָן או לְבַת תֵּבִיא כִּבְשֵׁי בָן שְׁנָתוֹ לְעֵלְהָ וּבֵן יוֹנָה או תֵר לְזוּטָאת אֵל פְּתוֹחַ אֶהָל מוֹעֵד אֵל הַכֹּהֵן:

11. דף על הדף נזיר דף יב עמוד ב

בתחלת הפרשה כתיב: אשה כי תזריע וילדה "זכר" וגו', ואם "נקבה" תלד וגו', ובמלאת ימי טהרה "לבן או לבת" וגו' הרי שבשעת הלידה נקט זכר ונקבה, ובמלאת ימי טהרה נקט בן ובת בס' ילקוט דברי אסף כתב ליישב הערה זו, כי כל זמן שהילד נולד, סתמו הרי הוא רק זכר ונקבה, לא עלתה מעלתו יותר מהולד של הבהמה או חי', כעיר פרא נולד, רק "במלאת ימי טהרה" שמחנכים אותו לקדושה ולטהרה, או אז "לבן או לבת" עלתה מדרגתו למעלת האדם...

12. ויקרא פרק יב פסוק ב

דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כַּיְמֵי נְדָת דְּיוֹתֵהּ תִטָּמָא: רש"י

אָסָה כִּי תִזְרִיעַ – אָמַר ר' שְׁמֵלָאֵי כַּסֵּס שְׁלִיחֵתוֹ שֶׁל אָדָם אַחֵר כֹּל זֵהָמָה חַיָּה וְעוֹף בְּמַעֲסָה בְּרֵאשִׁיתָ, כִּךְ תוֹרָתוֹ נִתְפַּרְסָה אַחֵר תוֹרַת זֵהָמָה חַיָּה וְעוֹף:

13. חתם סופר ויקרא עמוד כו ד"ה אשה

יש לומר דדקדק לשון יצירתו משום שבאמת בריא"ת החלק אלו-ה ממעל שבאדם הוא קודם לכל כמ"ש חז"ל ורוח אלקים מרחפת זה רוחו של משיח... אך יצירתו צורתו הגשמית עפר מהאדמה הוא היה אחר כל היצורים....

14. ילקוט שמעוני תורה פרשת תזריע רמז תקמו

אשה כי תזריע [יב, ב] אחר וקדם צרתני א"ר ישמעאל בר תנחום אחר לכל המעשים וקדם לכל העונשין אם זוכה אמרין ליה אתה קדמת למעשה בראשית נאמר ורוח אלקים מרחפת ואם לאו יתוש קדמך, שלשול קדמך

15. יחי ראובן ויקרא עמוד קו

לכאורה צריך באור: הרי האדם נברא באחרונה, אחרי החיות, הבהמות, הדגים והעופות איך אם כן אומרים לו אתה קדמת למעשה בראשית? ...מי שזכה ועושה את הנשמה לעיקר - הוא קדם למעשה בראשית. רוחו נשמתו, היא חלק מרוח אלוקים וכמו שמביא המדרש "דאמר ריש לקיש: זרוה אלקים מרחפת על פני המים / זה רוחו של אדם הראשון. הנשמה חצובה מכסא הכבוד, מרוח אלקים, שקדמו לכל מעשה בראשית. מי ש"לא זכה" ועושה את הגוף לעיקר - אומרים לו גופו של היתוש קדם לגופך!

16. פסיקתא זוטרותא (לקח טוב) ויקרא פרשת תזריע דף לד עמוד א

וילדה זכר. לכך נקרא שמו זכר שחייב לזכור את בוראו ואת מצותיו ולידע כי לכך נוצר ולכך נולד ולכך קיים. לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם לעשות נחת רוח לקוני.

17. והגדת ויקרא עמוד 173

ונשאלתי מה הקשר בין הרישא לסיפא, בין מה שנקרא שמו זכר כדי שיזכור את בוראו, לבין מה שחייב לומר בשבילי נברא העולם?

18. יחי ראובן ויקרא עמוד קד

כאשר מתבוננים בטומאת אדם ובטהרתו, רואים דבר משונה. דינם של בעלי החיים אינו משתנה. בהמה טהורה נשארת לעולם בטהרתה, ואילו בהמה טמאה נשארת לעולם בטומאתה. ... לעומת זאת דינם של בני האדם משתנה. לעיתים האדם טהור ולעיתים הוא טמא....

19. נפש החיים שער א פרק ו

אבל עיקרו של דבר כי הוא ית"ש אחר שברא כל העולמות ברא את האדם אחר למעשה בראשית בריאה נפלאה כח מאסף לכל המחנות. שכלל בו כל צחצחות אורות הנפלאות והעולמות והיכלין העליונים שקדמו לו. וכל תבנית הכבוד העליון בסדר פרקי המרכבה. וכל הכחות פרטים הנמצאים בכל העולמות עליונים ותחתונים. כולם נתנו כח וחלק מעצמותם בבנינו ונכללו בו במספר פרטי כחותיו שבו.

20. יחי ראובן ויקרא עמוד קה

על פי דברים אלו מובן, כי קודם חטא היה האדם כלול רק מכוחות הקדושה של כל הנבראים, אולם לאחר שחטא הוא נכלל גם מכוחות הטומאה שלהם. לפיכך האדם לעיתים טמא ולעיתים טהור, כיון שהוא נכלל מכל כוחות הבריאה, ממילא מצבו משתנה כל העת, פעם הוא טהור ופעם הוא טמא.

27. רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק טז

קל וחומר לבני אדם הרשעים הטפשים שמרבים לדבר גדולות ונפלאות. לפיכך ראוי למי שרוצה לכוין אורחותיו להתרחק משיבתן ומלדבר עמהן כדי שלא יתפס אדם ברשת רשעים וסכלותם, וזה דרך ישיבת הלצים הרשעים בתחילה מרבין בדברי הבאי כענין שנאמר וקול כסיל ברוב דברים, ומתוך כך באין לספר בגנות הצדיקים כענין שנאמר תאלמנה שפתי שקר הדוברות על צדיק עתק, ומתוך כך יהיה להן הרגל לדבר בנביאים ולתת דופי בדבריהם כענין שנאמר ויהיו מלעיבים במלאכי האלקים ובזוים דבריו ומתעתעים בנביאיו, ומתוך כך באין לדבר באלקים וכופרין בעיקר

28. תלמוד בבלי מסכת שבת דף לג עמוד ב

דיתבי רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון, וייתיב יהודה בן גרים נבייהו. פתח רבי יהודה ואמר: כמה נאים מעשיהן של אומה זו: תקנו שווקים, תקנו גשרים, תקנו מרחצאות. רבי יוסי שתק. נענה רבי שמעון בן יוחאי ואמר: כל מה שתקנו – לא תקנו אלא לצורך עצמן, תקנו שווקין – להושיב בהן זונות, מרחצאות – לעדן בהן עצמן, גשרים – לימול מהן מכס. הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם וסיפר דבריהם – (לחלמיליו או ללצוי ואמו, ולא לטמיען למלכות, ונטמעו על ידו למלכות), ונטמעו למלכות. אמרו: יהודה שעילה – יתעלה, יוסי ששתק – יגלה לציפורי, שמעון שנינה – יהרג.

29. הרב ברוך רוזנבלום תשעה

אומר הרב זילבר, אתה רוצה לדעת מה פירוש דברי הבאי?! – כל מה שאירע עם תלמידי רבי עקיבא, אירע כתוצאה מדברי הבאי – איך? בין תלמידי של רבי עקיבא ששרדו את המגיפה, נמנו ר' יהודה, ר' יוסי ור' שמעון בר יוחאי; מספרת הגמרא.... אומר רש"י – וסיפר דבריהם. לתלמידים או לאביו ואמו ולא להשמיען למלכות ונטמעו על ידו למלכות. ר' יהודה מגיע הביתה; "מה נשמע יהודה – איך היה בבית המדרש?", שואל האמא. "ברוך ה' – הלימוד היום היה מצויני! אבל בואי תשמעי משהו – לפני שיצאתי הביתה, הייתי עד לשיחת תלמידי חכמים!" "איזה דבר חידוש הם אמרו???" "הם התווכחו ביניהם, האם צריך להודות לרומאים על מעשיהם או לא – ר' יהודה אמר שצריך להודות, ר' יוסי שתק, ור' שמעון אמר בשום פנים ואופן לא!" אחרי כמה דק' נכנסים החבר'ה – חדשות הנייע'ם!!! – שלשה תנאים דיברו וכו' – מה זה עסק שלך מה הם דיברו?? – זה לא עסק שלו, אבל הוא רוצה להרגיש שהוא במרכז העניינים!!! – "אני מאן דאמרו!" – מה'מאן דאמרו' הזה התגלגל הדבר א' לשני – עד שהגיעו הדברים לרומאים!!! – וכתוצאה מכך, נאלץ ר' שמעון לשבת בחול י"ב שנה – מהרצון של יהודה בן גרים לספר 'חדשות' לחברה!

יום העצמאות – לידה מחודשת של עם ישראל

30. דברים פרק ל פסוק ג

וְשָׁב ה' אֶלְכֶם אֶת שְׁבוּתָם וְרוּחָם וְשָׁב וְקִבְּצָם מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְצִיחָהּ ה' אֶלְכֶם שָׁמָּה:
רש"י

ועוד יש לומר, שגדול יוס קבוץ גלויות וצוקשי, כאלו הוא עצמו כריך להיות אוחז בזיו ממס איש איש ממקומו, כענין שנאמר (ישעיה כז, יב) ואתם תלקטו לאחד אחד בני ישראל

31. משנה שכיר - מועדים פסח וארד להצילו

וחידשתי היום בבאור דברי רש"י הללו עם מה שראיתי בסה"ק אוהב ישראל... על הפסוק "מארצות קבצם", שכתב המדרש כשם שהצפור נתונה ביד הצייד כך היו ישראל משוקעים במצרים שנאמר [שמות ג, ח] "וארד להצילו". אמר ר' אבהו בר אחא בשם רבינו כך היו ישראל נתונים בתוך מצרים כעובר שהוא נתון בתוך מעיה של בהמה, וכשם שהרועה נותן ידו בתוך מעיה ושומטו כך עשה הקדוש ברוך הוא שנאמר [דברים ד, לד] "לבא לקחת לו גוי מקרב גוי"

32. ישעיהו פרק סו, ז-ח

(ז) בְּטָרְם תִּזְוִיל יִקְרָה בְּטָרְם יָבֹא זֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה יָכַר: (ח) מִי שִׁמְעֵ קוֹלָהּ מִי רָאָה קֶאֱלֶה הַיּוֹזֵל אֶרֶץ בָּיִם אֲזוּר אִם יִקְרָה גֹי פְעַם אֲזוּת כִּי זִקְלָה זָם יִקְרָה צִיּוֹן אֶת בְּנֵיהָ:
רש"י

(ז) צטרס תחיל – ציון חיל היולדת ילדה את בניה כלומר יתקצו בניה לתוכה אשר הית' שוממה מהס ושכולה והרי הוא כאילו ילדתן עכשיו בלא חבלי יולדה כי כל העכו"ם יביאוס לתוכה:

21. בראשית פרק ג פסוק טז

אֶל הָאִשָּׁה אָמַר ה' אֱלֹהֵי אֲרָכָה עֲבֹרְנָה וְהָרְנָה בְּעֵצֵב תִּלְכְּדִי בָנִים וְאֶל אִישׁךָ תִּשְׁוֹקְתָּ וְהוּא יִמְשָׁל בָּךְ: ס
רמב"ן

והנכון בעיני שהעניש אותה שתהיה נכספת מאד אל בעלה, ולא תחוש לצער ההריון והלידה ... והנה זו מדה כנגד מדה, כי היא נתנה גם לאישה ויאכל במצותה, וענשה שלא תהיה היא מצוה עליו עוד, והוא יצוה עליה כל רצונו:

מצוות המילה - קריאת כיוון!

22. מדרש תנחומא (בבב) פרשת תזריע

שאל טורנוסרופוס הרשע את ר' עקיבא איזה מעשים נאים של הקדוש ברוך הוא או של בשר ודם, א"ל של בשר ודם נאים ... א"ל למה אתם מולים, א"ל אף אני הייתי יודע שאתה עתיד לומר לי כן, לכך הקדמתי ואמרת לי מעשה בשר ודם הם נאים משל הקדוש ברוך הוא, הביאו לי שבולים וגלוסקאות א"ל אלו מעשה הקדוש ברוך הוא ואלו מעשה בשר ודם, אין אלו נאים, א"ל טורנוסרופוס הואיל הוא חפץ במילה, למה אינו יוצא מהול ממעי אמו, א"ל ר' עקיבא ... לפי שלא נתן הקדוש ברוך הוא לישראל את המצות אלא כדי לצרף בהן

23. אור החיים ויקרא פרק יב

אכן אשכילך בדבר האלקים, לפי מה שקדם לנו מדבריהם כי בחינת הערלה היא בחינת הרע, כי מעשה הערלה הוא יגיד על בחינת נעלמות, כי כל הגוף אינו אלא נרתק לנפש והנרתק יודיע את מה שבתוכו, ואמר ה' כי ישראל כשימולו הערלה הנה הם מושללים מבחינת הרעה שהערלה סימן לה, מה שאין כן אומות העולם שכל נפשם היא בחינת הרע שהיא הערלה, והוא מה שרמז באומרו (ירמיה ט) כי כל הגוים ערלים, ודבר ידוע כי בריאת אדם הראשון היתה בריאה תמה בבחינת הקדושה מושללת מכל רע, ולזה לא היתה בתכונתו בחינת הערלה, ובסיבת החטא משך בערלתו (סנהדרין לח ב), ונולדה בו בחינת הערלה, וגם נמשך מזה שליטת הטומאה באשה והוא דם נידותה

צרעת – פגם במדרגת האדם

24. תלמוד בבלי מסכת ערכין דף טז עמוד א

א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן על שבעה דברים ננעים באין: על לשון הרע, ועל שפיכות דמים, ועל שבועת שוא, ועל גילוי ערוות, ועל גסות הרוח, ועל הגזל, ועל צרות העין.

25. תלמוד בבלי מסכת ערכין דף טו עמוד ב

ואמר רב חסדא אמר מר עוקבא: כל המספר לשון הרע, אמר הקדוש ברוך הוא: אין אני יכולין לדור בעולם... תנא דבי רבי ישמעאל: כל המספר לשון הרע – מגדיל עונות כנגד שלש עבירות, עבודת כוכבים וגילוי ערוות ושפיכות דמים,

26. שיחות הרצ"ה ויקרא עמוד 105

המחלה היסודית ביותר היא קלקול הדיבור. האדם הוא בטבעו "אדם מדברי". "אתה חונן לאדם דעת, והדעת הזאת מתגלה בדיבור. האדם הוא בריה מיוחדת, שעליה נאמר: "ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה" ורש"י מסביר שחיות האדם מתגלה ב"דעה ודיבור". ב"יתרוגוס" מוגדר האדם כ"רוח ממלאא": הדעת והרגש, התוכן הפנימי שבאדם מתבטאים על ידי כח הדיבור. הוא ראשית ויסוד לכל המחלות

סיכום

1-2 – פרשת תזריע פותחת בטומאת יולדת - "אשה כי תזריע וילדה זכר..." מיד לאחר הפסוק הראשון עוברת התורה לדבר על מצוות מילה - "וביום השמיני ימול בשר ערלתו" ושוב חוזרת לדבר בוא"ו החיבור על דיני יולדת - "ושלשים יום ושלושת ימים תשב בדמי טהרה..." תמה הרב קשתיאל בספרו 'סימן לבנים' על מקומו של הציווי על המילה, לכאורה היה מתבקש שהתורה תסיים את דיני יולדת ורק לאחר מכן יבוא הציווי על המילה.

3-5 – בהמשך הפרשה התורה עוברת לדבר על נגע הצרעת. נגע הצרעת יכול להופיע בגוף, בבגדים ובבתים. הרמב"ם כותב שצרעת הבתים והבגדים הוא אות ופלא ואינו ממנהג העולם. הרב קשתיאל תמה מדוע הסמיכה התורה את טומאת היולדת לנגע הצרעת, הרי טומאת לידה מבטאת מצב טבעי ונורמלי לעומת טומאת הצרעת המבטאת שינוי מדרך הטבע. מוסיף הרב יהושע שפירא ומקשה שאלה כללית, מדוע מייחסים טומאה למצב של לידה? הרי בדר"כ אנו מייחסים מצב של טומאה למיעוט חיים, מצב של לידה זה בדיוק מציאות הפוכה, לידה היא הופעה של חיים.

6 – לפני שנתחיל לענות על השאלות נשאל עוד שאלה אחת. טומאת לידה על בן זכר היא שבעה ימים ושלושים ושלושה ימים תשב בדמי טהרה, לעומת טומאת לידה של נקבה שהיא ארבע עשרה יום וששים יום וששת ימים תשב בדמי טהרה. מדוע יש הבדל בין לידת זכר ללידת נקבה?

דע מאין באת ולאן אתה הולך

7-8 - כדי להתחיל לענות על השאלות, עלינו לראות מספר מקורות מהם אנו רואים את ההבדל המהותי בין השלב בו העובר נמצא במעי אימו לבין השלב של יציאת הוולד לאוויר העולם. בגמרא נדה מובא שהזמן הטוב ביותר של האדם הוא הזמן שהעובר שרוי במעי אמו. בצד הפיזי הוא אינו זקוק למישהו שיאכיל אותו, הטמפטורה בה הוא חי היא טמפטורה אידאלית, בחורף לא צריך להפעיל מזגן על חימום ובקיץ לא צריך להפעיל מזגן על קור. אוכל מגיע לפי הצורך וצרכים כלל לא צריך לעשות. גם בפן הרוחני המצב אידיאלי, בזמן זה מלמדים את העובר את כל התורה כולה. אך ברגע אחד, ברגע שהוולד יוצא לאוויר העולם הכל משתנה מן הקצה אל הקצה. מבחינה פיזית הוולד הופך להיות מיצור עצמאי ליצור הכי תלתי שיש במציאות ומבחינה רוחנית בא מלאך וסטרו על פיו ונמשכו כל התורה כולה. מגמרא נוספת במסכת סנהדרין אנו מבינים שלא רק שהתורה משתכחת אלא שגם יצר הרע שולט באדם משעת ביאתו לעולם. ממקורות אלו אנו מבינים שמדובר במעבר חד וקשה הן מהבחינה הפיזית והן מהבחינה הרוחנית. מבחינת הנשמה יש כאן ירידה של ממש מאיגרא רמא לבירא עמיקתא שהעלייה ממנו תהיה קשה ביותר. המעבר הזה כל כך קשה עד שבגמרא עירובין מובא ששנתיים וחצי נחלקו ב"ש וב"ה האם נוח לו לאדם שנברא או לא נוח לו לאדם שנברא, לאחר שנתיים וחצי נמנו וגמרו: נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, עכשיו שנברא - יפשפש במעשיו. לכאורה נקודת המחלוקת אינה ברורה, ובטח שלא ברור למה לוקח לחלוק על

33. בקרבן קדוש עמוד עג

ימי הקריאה בפרשתנו סמוכים לשתי לידות שנולדה כנסת ישראל: האחת בפסח כשה' יתברך שלח ידו אל תוככי מצרים ומילט אותה מטומאתה כרועה הממלט עובר ממעי בהמה. האחרת ביום העצמאות, שבו נולדה מחדש לאחר שנים ארוכות שבהן התפוררה והלכה עד שלא נותרו ממנה אלא עצמות יבשות וקיסטא דחיותא (חיות קלושה) בלבד. "כי חלה גם ילדה ציון את בניה" - גם זה מעשה של לידה... כשדיבר רבי נחמן מברסלב דברים היוצאים מלהב אש שבלבו אודות קדושת הארץ ואהבתה, השתומם רבי נתן תלמידו: "מה כוונתכם במה שאמרתם שארץ ישראל היא גדולה כל כך?... וגער בי וענה ואמר: כוונתי ארץ ישראל הזאת בפשיטות, עם אלו הבתים והדירות! לא כל אדם זוכה לרבי כזה, ורבים הוסיפו לפתח בדמיונם מחזה רוחני של ארץ שמים שאין לה פשט אלא רמז, דרש וסוד בלבד; של גאולה שבוחרת בטוב ואינה כוללת עמו את הרע; של תורה בלא חיים; של גואל ראשון בלי גואל אחרון. אבל האמת תורה דרכה - "ימין ושמאל תפרוצי". דרך הגאולה שאנו זוכים לה מלאה פרצות מימין ומשמאל... והלא כל מעשיה נעשים "על ידי איש בן פרצו". .... אנו בוחרים בלידה הזו, מלאה החיוניות, רוצים בחיי הארץ הגשמית שרוב ככל מצוות התורה אינן ניתנות לקיום אלא בה, ולמען כל אלו אנו מכניסים עצמנו במלחמת היצר, מקבלים על עצמנו את סיגי החוצפה והעזות, את תערובת הכפירה והניתוק את חבלי גידולו של דור שכולו תימהון

34. אם הבנים שמחה עמוד קכ

ועתה בזמנינו שנעשתה התעוררות לשוב לארץ אבותינו, וגם חזרו בפועל ועושינו מעשה בבנין הארץ, בודאי נתקיים בזה נבואת הושע "ואחר ישובו בני ישראל ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם" היינו בקשו ממש... ואם תאמר, והלא בעוה"ר אלו הבונים אין זכר אצלם לבקש את מלכות שמים ואת דוד המלך, וגם התנהגותם מורה על זה. על זה אשיב לך על פי מה שמבואר במדרש: "אל תראוני שאני שחרחרת ששפתני השמש": אמרה כנסת ישראל לנביאים: "אל תראוני שאני בשחרחרותי" ולהגיד דלטורי על ישראל, ששזפתני האומות, היינו שאין שחרחרותי בפנימיותי אלא רק ששזפתני השמש, היינו האומות, שנתגדלתי בין האומות וקלטת חיצונית את סיגיהם אבל בפנימיותי אני לבנה ונקיה.... הנפש הישראלית, זרע אברהם יצחק ויעקב, המה טהורים בפנימיותם, ומשתוקקים לחזור למקורם אלא שאינם יודעים את הדרך לשוב אל הטהרה, מפני שהורגלו בגידול הגוים.

35. אורות התחיה מד

מקובלים אנו שמרידה רוחנית תהיה בארץ ישראל ובישראל, בפרק שהתחלת תחית האומה תתעורר לבא. השלוה הגשמית שתבא לחלק מהאומה, אשר ידמו שכבר באו למטרתם כולה, תקטין את הנשמה, ויבאו ימים אשר תאמר אין בהם חפץ. השאיפה לאידיאלים נשאים וקדושים תחדל, וממילא ירד הרוח וישקע, עד אשר יבא סער ויהפך מהפכה, ויראה אז בעליל כי חוסן ישראל הוא בקודש עולמים, באור ד' ובתורתו, בחשק האורה הרוחנית, שהיא הגבורה הגמורה המנצחת את כל העולמים וכל כחותיהם. הצורך למרידה זו, היא הנטייה לצד החמירות, שמוכרחת להולד בכללות האומה בצורה תקיפה אחר אשר עברו פרקי שנים רבות, שנאפסו לגמרי מכלל האומה הצורך והאפשרות להתעסקות חמרות, וזאת הנטייה כשתולד תדרך בזעם ותחולל סופות, והם הם חבלי משיח אשר יבסמו את העולם כולו ע"י מכאוביהם

היציאה ממצב של טומאה למצב של טהרה תלויה בשאלה מה העיקר בחיים שלנו. מי שעיקר חייו זה עליו הנשמה הרי שהוא זכה ונמצא שהוא קדם לכל הבריאה, אך מי שעיקר חייו זה ענייני הגוף בלבד הרי שאומרים לו יתוש קדמך, שלשול קדמך!

16-20 – בפסיקתא מובא שהזכר נקרא זכר משום שחייב לזכור את בוראו ואת מצוותיו ולידע כי לכך נוצר. ממשיך המדרש ואומר "לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם לעשות נחת רוח לקוני. שואל הרב גלינסקי מה הקשר בין הסיפא לרישא, בין מה שנקרא שמו זכר לבין מה שחייב לומר בשבילי נברא העולם. שאלה נוספת ששואל ה'יחי ראובן' (שאלת ה'יחי ראובן' אינה קשורה למה שראינו בפסיקתא, אבל התשובה שנענה שייכת לשתי השאלות). כאשר מתבוננים בטומאת אדם ובטהרתו, רואים דבר משונה. דינים של בעלי החיים אינו משתנה. בהמה טהורה נשארת לעולם בטהרתה, ובהמה טמאה בטומאתה. לעומת זאת דינים של בני האדם משתנה. לעיתים האדם טהור ולעיתים טמא. תשובה לשתי שאלות אלו מצאנו בספר 'נפש החיים' שמקור דבריו בזוהר. האדם נברא בסוף ימי הבריאה משום שהוא בבחינת "כח מאסף לכל המחנות". באדם כלולים כל העולמות כולם והם חלק מעצמותו. על פי דברים אלו אומר ה'יחי ראובן' שקודם חטא האדם הראשון היה האדם כלול רק מכוחות הקדושה של כל הנבראים, אולם לאחר שחטא הוא נכלל גם מכוחות הטומאה שלהם. לפיכך האדם לעיתים טמא ולעיתים טהור, כיון שהוא נכלל מכל כוחות הבריאה, ממילא מצבו משתנה כל העת, פעם הוא טהור ופעם טמא. מתוך דברים אלו אנו יכולים לענות גם על השאלה ששאל הרב גלינסקי. כל הסיבה שהאדם נברא בסוף ימי הבריאה היא לא לפחיתותו אלא למעלתו כדי שיכלול בו כל כוחות הבריאה ומשום כך חייב לומר "בשבילי נברא העולם, אך כל זה בתנאי שהוא זוכר כל הזמן את בוראו ומתוך כך יודע לשם מה נוצר ומה ייעודו בעולם.

נסכם את הדברים עד כה. המצב של לידה הוא מצב של ירידה. הנשמה נזרקה בתוך גוף גשמי והיצר הרע מנסה כל הזמן לפגום בטהרתה, אולם עד כמה שהירידה גדולה, הפוטנציאל להגיע למקום גבוה מן המלאכים גדול מאד. משעת יצירת האדם קיים מאבק גדול האם בין הנשמה לגוף מי יהיה בראש. כאשר האדם שם את הגוף בראש הרי שאומרים לו "יתוש קדמך", אך כאשר האדם שם את הנשמה בראש, הרי שכלולים בו כל כוחות הבריאה לטובה.

21 – אחת השאלות ששאלנו בפתיחת השיעור, מדוע טומאת יולדת נקבה ארוכה מטומאת יולדת זכר. על פי הבנתנו כניסת הרע אל האדם הראשון היתה לאחר החטא. קודם החטא האדם היה מורכב מכל כוחות הבריאה הטהורים ובלידתו לא היתה כל ירידה, לאחר החטא התערבו בו גם הכוחות הרעים ובעקבות כך בשעת יציאת הוולד לאוויר העולם יש ירידה גדולה שהיא יוצרת את המציאות של הטומאה. כיון שהאשה חטאה ראשונה והיא זו שגררה את האדם לחטוא ומחת כך נגזר עליה "ואל אישך תשוקתך והוא ימשול בך" וכמו שכותב הרמב"ן: "והנה זו מדה כנגד מדה, כי היא נתנה גם לאישה ויאכל במצותה, וענשה שלא תהיה היא מצוה עליו עוד, והוא יצוה עליה כל רצונו"

הנקודה הזו שנתיים וחצי, הרי ברור שכשהאדם בא לאוויר העולם הוא במצב של ירידה, אלא שנראה להסביר שנקודת המחלוקת לא היתה על מצבו העכשווי של הוולד אלא שכעת לאחר שנברא, אם יעמול יצליח להגיע למדרגה גבוהה יותר, שהרי כל רגע הוא נתון בתוך מלחמת היצר. למסקנה נמנו וגמרו שנחו לו לאדם שלא נברא. כאן אנו באים להבנה ראשונית מדוע הלידה יש בה מצב של טומאה, סוף סוף יש כאן ירידה גדולה לנשמה, אומנם יתכן שבמאמץ רב האדם יגיע למדרגות גבוהות, אבל בנתונים היבשים, בשעת היציאה לאוויר העולם המציאות היא מציאות של ירידה שגוררת אחריה מצב של טומאה. אולם עלינו לדעת שעל אף שב"ה וב"ש הגיעו למסקנה שנחו לו לאדם שלא נברא, מכל מקום הסכימו ביניהם שכיון שנברא עליו לפשפש במעשיו. מה המשמעות של פשפוש במעשים? האם הפשפוש במעשיו יביא אותנו למצב אחר, למצב שנחו לנו שנבראנו? על שאלה זו נענה במקורות הבאים.

10-11 – לאחר ימי הטהרה היולדת מביאה קורבן – "ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש בן שנתו לעולה....". 'בספר דף על הדף' תמה מדוע בתחילת הפרשה במצב של הטומאה התורה משתמשת בביטוי של זכר ונקבה (אשה כי תזריע וילדה זכר... ואם נקבה תלד...."), ואילו כאן בשלב הטהרה משתמשת התורה בביטוי של בן או בת? ותירץ בשם ספר 'ילקוט דברי אסף' שבשעה שהילד נולד לא עלתה מעלתו יותר מהולד של הבהמה והחיה כמו שנאמר "ואדם עיר פרא יולד", ומשום כך הוא מכונה זכר או נקבה ורק "במלאת ימי טהרה", כלומר שמחנכים אותו לקדושה ולטהרה, אז נבדל ממדרגת בע"ח והוא מכונה "לבן או לבת" ויכול להתעלות מעלה מעלה.... מכאן אנו למדים שמצב הטומאה, מצב הירידה אינו תמידי והכל יכול להשתנות על ידי עבודת האדם בעולם הזה, הוא מה שאמרו "ועתה משנברא יפשפש במעשיו".

כל השאלה מי בראש

12-13 – על המילים "אשה כי תזריע", הביא רש"י את דבריו של ר' שמלאי – כשם שיצירתו של אדם אחר כל בהמה חיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף. החתם סופר דקדק שבכוונה ר' שמלאי משתמש בפועל "יצירתו" ולא "בריאתו", משום שיצירה מדברת על צורתו הגשמית "עפר מן האדמה" שהוא נברא אחר כל היצירות, אך "בריאת" מדבר על החלק אלוהי ממעל שבאדם שהוא קדם לכל הבריאה, כמו שאמרו חז"ל "ורוח אלוקים מרחפת - זהו רוחו של משיח. יסוד להסברו של החת"ס מוצאים אנו במדרש. ר' ישמעאל בר תנחום ביאר על הנאמר "אחרו וקדם צרתני" - אחרו לכל המעשים וקדם לכל עונשין – אם זכה אדם אומרים לו: "אתה קדמת למעשה בראשית שנאמר "ורוח אלוקים מרחפת", ואם לא זכה אומרים לו: "יתוש קדמך, שלשול קדמך". שואל ה'יחי ראובן', לכאורה צריך באור: הרי האדם נברא באחרונה, אחרי החיות, הבהמות, הדגים והעופות איך אם כן אומרים לו אתה קדמת למעשה בראשית? אלא שמי שזכה ועושה את הנשמה לעיקר - הוא קדם למעשה בראשית. רוחו נשמתו, היא חלק מרוח אלוקים וכמו שמביא המדרש "דאמר ריש לקיש: 'ורוח אלוקים מרחפת על פני המים' זה רוחו של אדם הראשון. הנשמה חצובה מכסא הכבוד, מרוח אלוקים, שקדמו לכל מעשה בראשית. מי ש"לא זכה" ועושה את הגוף לעיקר - אומרים לו גופו של היתוש קדם לגופך!

מצוות המילה - קריאת כיוון!

הלשון שלו. נכון שמבחינה חיצונית מעשה של ע"ז, גילוי עריות ושפיכות דמים נראים חמורים יותר מדיבור לשון הרע, ואולי בנתונים היבשים הם באמת חמורים יותר, אבל בצד המהותי אדם שפגום בלשון הרע פוגם בקומת המהות שלו כאדם ומטשטש את ההבדל בינו לבין הבע"ח.

27-29 – בדרך כלל מקובל לחשוב שאיסור לשון הרע הוא עצם הדיבור האסור, אך מדברי הרמב"ם אנו מבינים שהאיסור רחב הרבה יותר. הרמב"ם מבאר שדרך ישיבת הלצים הרשעים, בתחילה מרבים בדברי הבאי ומתוך כך באים לספר בגנות הצדיקים ולאחר מכן מדברים בנביאים עד שמדברים באלוקים וכופרים בעיקר. הרמב"ם מתאר תעשייה שלמה של דיבורים אסורים. אדם שקומת הדיבור שלו פגומה, הפגם יקבל ביטוי בכל סגנון הדיבור שלו. אין אנו מדברים רק על סגנון זול, אלא גם על סוג התנהלות. כדי להבין את הדברים יותר טוב נתבונן בגמרא הידועה במסכת שבת. בגמרא מסופר על דיון סוער שהיה בבית המדרש בין שלושה תנאים ביחס לאומה הרומאית. רבי יהודה דיבר בשבח המלכות ואמר: כמה נאים מעשיהן של אומה זו: תקנו שווקים, תקנו גשרים, תקנו מרחצאות. רבי יוסי שתק. נענה רבי שמעון בן יוחאי ואמר: כל מה שתקנו - לא תקנו אלא לצורך עצמן, תקנו שווקין - להושיב בהן זונות, מרחצאות - לעדן בהן עצמן, גשרים - ליתול מהן מכס. יהודה בן גרים ישב שם ושמע את הדיון והלך וסיפר את הדברים. הדברים הגיעו למלכות וכל אחד קיבל את "המגיע" לו, אמרו: יהודה שעילה - יתעלה, יוסי ששתק - יגלה לציפורי, שמעון שגינה - יהרג. בקריאה ראשונית ניתן לחשוב שיהודה בן גרים היה יהודי מלשין, אך רש"י מבאר שיהודה כלל לא הלך לספר את הדברים למלכות אלא סיפר את הדברים לתלמידיו או להוריו והדברים איכשהו הגיעו למלכות. הרב ברוך רוזנבלום מתאר את הלך הדברים: ר' יהודה מגיע הביתה; "מה נשמע יהודה - איך היה בבית המדרש?", שואל האמא. "ברוך ה' - הלימוד היום היה מצוין! אבל בואי תשמעי משהו - לפני שיצאתי הביתה, הייתי עד לשיחת תלמידי חכמים!" "איזה דבר חידוש הם אמרו???" "הם התווכחו ביניהם, האם צריך להודות לרומאים על מעשיהם או לא - ר' יהודה אמר שצריך להודות, ר' יוסי שתק, ור' שמעון אמר בשום פנים ואופן לא!" אחרי כמה דק' נכנסים החברה - חדשות הנייע'ס!!! - שלשה תנאים דיברו וכו' - מה זה עסק שלך מה הם דיברו?? - זה לא עסק שלו, אבל הוא רוצה להרגיש שהוא במרכז העניינים!!! - "אני מאן דאמר!" - מה'מאן דאמר' הזה התגלגל הדבר אל לשני - עד שהגיעו הדברים לרומאים!!! - וכתוצאה מכך, נאלץ ר' שמעון לשבת בחול י"ב שנה - מהרצון של יהודה בן גרים לספר 'חדשות' לחברה!

לא מדובר כאן בחבורת לצים רשעים, מדובר כאן בחבורה שכל הזמן צריכה להיות מעודכנת במה קורה בחצר אלמונית ומה קורה בחצר פלונית, במה מאשימים את רב פלוני ומה קרה בבית של רב אלמוני. אלו דברי הבאי עליהם מדבר הרמב"ם, אלו דברים שבסופו של דבר מביאים את האדם לחטוא בלשון הרע ולמפרע מתברר שכל ההתנהלות של אותו אדם היא התנהלות של דיבורים אסורים שמטשטשת את קומת האדם שבו.

על פי הדברים האלו אנו יכולים לענות על אחת השאלות ששאלנו בפתחת השיעור. מדוע פרשת מצורע מוזכרת יחד עם טומאת יולדת. טומאת יולדת באה משום שהמעבר מהרחם לעולם הוא מעבר קשה לנשמה, קושי שבעמל גדול האדם יצליח להתמודד איתו ואפילו להבנות ממנו אך ללא עמל, האדם יישאר בטומאתו. הצרעת באה להורות לאדם שרוצה לצאת מטומאת הלידה שרובצת עליו על מה הוא הכי צריך לשמור כדי לא לאבד את מדרגת האדם שבו, השמירה העיקרית שלו צריכה להיות על ה"רוח ממללא"!!!!

22-23 - במדרש מובא שטורנוסרופוס הרשע שאל את ר"ע איזה מעשים נאים יותר, של הקב"ה או של בשר ודם. ר"ע ענה תשובה מפתיע: "של בשר ודם נאים". המשיך טורנוסרופוס והקשה: למה אתם מולים? השיב לו ר"ע: ידעתי שזו תהיה השאלה הבאה שלך ומשום כך עניתי לך שמעשי האדם נאים. כראיה לדבריו הביא ר"ע לפני טורנוסרופוס הרשע שעורים וגלוסקאות נאות ושאל אותו מה יותר נאה, השעורים או הגלוסקאות, השיב לו הגלוסקאות. אמר לו ר"ע השעורים הם מעשי ידי הקב"ה והגלוסקאות הם מעשי ידי אדם. טורנוסרופוס הרשע כבר היה מבולבל לגמרי ושאל תכלס למה הבורא לא ברא אתכם מולים? השיב לו ר"ע: כדי לצרף אותנו במצוות. מדברי האו"ח הקדוש מתבארים לנו הדברים בצורה מעמיקה יותר. בחינת הערלה היא בחינת הרע ומשום כך הגויים נקראים ערלים ובאמת אדם הראשון נולד מהול ורק לאחר החטא משך בערלתו והערלה נעשית סימן לכוח הטומאה והרע. בהסרת הערלה במצוות המילה יש קריאת כיוון לרך הנולד, קריאה האומרת לו, אל תפגום כמו שפגם אדם הראשון. אדם הראשון דרדר את המציאות ועירב את כוח הטומאה בתוכנו ואנו תפקידנו לתקן את החטא, להסיר את הערלה ולהעצים את כח הטהרה שקיים בנו. מיד לאחר שהתורה מדבר על טומאת היולדת, עוד טרם שהיא מסיימת לומר לנו את שלב ההטהרות באה מצוות המילה ומפסיקה באמצע כדי להורות שהחלק הכי חשוב בטהרה הוא הטהרה הרוחנית, ורק על גבי השלב הזה יכול לבוא השלב הטכני של תהליך ההטהרות.

צרעת - פגם במדרגת האדם

24-25 - שאלה נוספת ששאלנו היא מדוע נגע הצרעת וטומאת היולדת באים בסמיכות, הרי לכאורה מדובר כאן בשתי טומאות נגדיות, טומאת היולדת היא טומאה טבעית והצרעת היא "אות ופלא". כדי לקבל תשובה לשאלה זו עלינו להבין את השורש של מחלת הצרעת. בגמרא ערכין מובא בשם ר' יוחנן שהצרעת באה על שבעה דברים. הדבר הראשון שמזכיר ר' יוחנן הוא המדבר לשון הרע. אם מתוך כל הדברים לשון הרע נבחר לפתוח את הרשימה השחורה, כנראה שזהו העוון העיקרי שעליו אדם מקבל את הצרעת. מעבר לכך הדוגמאות המוכרות לחולי הצרעת באו על עוון לשון הרע. מרים מדברת במשה ומצטרעת, משה מדבר על עם ישראל "והם לא יאמינו לי" וידו מצטרעת וכו'. בהמשך הגמרא בערכין חז"ל מדברים בגודל איסור לשון הרע. רב חסדא אומר שכל המספר לשון הרע, הקב"ה אומר עליו: "אין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת. רבי ישמעאל מגדיל לומר שעוון זו חמור יותר מג' עבירות חמורות, עבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים (הרמב"ם בספרו היד החזקה הביא את דברי ר' ישמעאל להלכה). השאלה הזועקת היא, מדוע מתייחסים ללשון הרע כעוון החמור ביותר? אז פלוני אמר משהו על אלמוני, וכי בגלל זה הוא כבר עובד ע"ז או שופך דמים ואף גרוע יותר?

26- אומר הרצי"ה שהמחלה היסודית ביותר היא קלקול הדיבור. האדם בטבעו הוא אדם מדבר. ההבדל המהותי בין האדם לבהמה הוא כוח הדיבור וכמו שמפרש התרגום על הפסוק "ויפח באפיו נשמה חיים - לרוח ממללא. אדם המדבר לשון הרע פוגם במהות המבדילה אותו מבע"ח. שלמה המלך אומר "מוות וחיים ביד הלשון". ההסבר המקובל שעל ידי הלשון אדם יכול להמית, אך ניתן להסביר שכדי לזהות האם האדם בחר בחיים או בחר במוות צריך להתבונן מה הוא עושה עם

יום העצמאות – לידה מחודשת של עם ישראל!!!

שחרחרות ששזפתני השמש": אמרה כנסת ישראל לנביאים: "אל תראוני שאני בשחרחרותי" ולהגיד דלטורי על ישראל, ששזפתני האומות, היינו שאין שחרחרותי בפנימיותי אלא רק ששזפתני השמש, היינו האומות, שנתגדלתי בין האומות וקלטה חיצונית את סיגיהם אבל בפנימיותי אני לבנה ונקיה. הנפש הישראלית, זרע אברהם יצחק ויעקב, המה טהורים בפנימיותם, ומשתוקקים לחזור למקורם אלא שאינם יודעים את הדרך לשוב אל הטהרה, מפני שהורגלו בגידול הגויים.

35 – נסיים בדבריו המופלאים של הרב זצ"ל באורות התחיה: "מקובלים אנו שמרידה רוחנית תהיה בארץ ישראל ובישראל, בפרק שהתחלת תחית האומה תתעורר לבא. השלוחה הגשמית שתבא לחלק מהאומה, אשר ידמו שכבר באו למטרתם כולה, תקטין את הנשמה, ויבאו ימים אשר תאמר אין בהם חפץ. השאיפה לאידיאלים נשאים וקדושים תחדל, וממילא ירד הרוח וישקע". הרב מדבר על מציאות נוראית שנפגשו איתה עין בעין. רבים ממקמי המדינה היו אנשים שבזים לכל קודש, אם היית שואל אותם האם היו מעדיפים שלא יישאר זכר דתי למדינה וודאי שהיו משיבים באופן חיובי, גם היום ניתן לראות תנועות ואנשים שמנסים לעורר את העם נגד הרוח הגדולה. פעמים יראה שהם אפילו מצליחים בהסטה הגדולה שלהם אך ממשיך הרב וכותב: "עד אשר יבא סער ויהפך מהפכה, ויראה אז בעליל כי חוסן ישראל הוא בקודש עולמים, באור ד' ובתורתו, בחשק האורה הרוחנית, שהיא הגבורה הגמורה המנצחת את כל העולמים וכל כחותיהם. הצורך למרידה זו, היא הנטיה לצד החמריות, שמוכרחת להוליד בכללות האומה בצורה תקיפה אחר אשר עברו פרקי שנים רבות, שנאפסו לגמרי מכלל האומה הצורך והאפשרות להתעסקות חמרית, וזאת הנטיה כשתולד תדרך בזעם ותחולל סופות, והם הם חבלי משיח אשר יבסמו את העולם כולו ע"י מאוביהם". הרב משתבש בביטוי של לידה. כמו שבלידה אנושית רגילה יש מצב של ירידה שבסופו תבוא עלייה. כך בדיוק הם הדברים בלידת האומה השבה לארצה. עלינו להבין שאנו בתהליך, ב"ה אנו רואים הרבה שינויים לטובה. ישיבות יש בכל מקום, תודעה דתית נפוצה היום הרבה מבעבר. נכון שיש קולות אחרים, קולות של שנאת הדת. אך אפילו בתוצאות האחרונות של הבחירות, ניתן לראות שרוב העם הוא עם בריא שחושב בריא!!! חובתנו להעצים את הרוח, לא להכנע לצד הבהמי, ולרצונות הבהמיים הנשמעים בחלל, אלא להעצים את הרוח, להפיח רוח גבוהה בעם הגדול שלנו. ומתוך כך לאפשר לאומה לגדול בכיוון הנכון.

חברים יקרים!!!

טומאת לידה באה בעקבות החיבור בין הגוף לנשמה. החיבור הזה טומן בתוכו קושי גדול לנשמה, אך טומן בתוכו גם פוטנציאל גדול לעלות למעלה מן המלאכים. חובתנו לתחזק כל הזמן את הצד הרוחני ולשעבד את הגוף לרוח ולא להניח לרוח להשתעבד לגוף. בתהליך ההיטהרות יש את השלב הטכני ואת השלב הרוחני. ברית המילה היא החלק העיקרי בתהליך הרוחני ויש בה קריאת כיוון על מה עלינו לשים את הדגש בהמשך הדרך. כח הדיבור הוא הכח שמבדיל את האדם מן הבהמה. המדבר לשון הרע פוגם בקומת האדם שלו ומטשטש את הפער שיש בינו לבין הבהמה. כשם שתהליך הלידה יש בו תערובת של טומאה וטהרה כך גם בלידת האומה יש התערבות של טומאה וטהרה, תפקדינו כאומה לשים דגש על הרוח ולשעבד החומר לרוח ולא ח"ו לכופף את הרוח לטובת החומר.

שבת שלום ויום עצמאות שמח!!!

30-33 – בפרשת נצבים נאמר: "ושב ה' אלוך את שבועך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלוך שמה". רש"י במקום מבאר שהפסוק בא ללמד אותנו על הקושי להוציא את ישראל מהגלות ולהביאם לארץ המובטחת - "כאלו הוא עצמו צריך להיות אוחד בידיו ממש איש איש ממקומו". אתמול ציינו את יום השואה. מבהיל לראות מה היה עם ישראל צריך לעבור כדי להבין שעליו להתקדם לשלב הבא, השלב של חזרה לארצו. הרב טייכטל מביא את ביאורו של ה'אוהב ישראל' על דברי רש"י ומדמה את הדברים למה שנאמר ביציאת מצרים. במדרש מובא על הנאמר "גוי מקרב גוי" שהמציאות של גלות מצרים היתה בבחינת עובר בתוך מעיה של בהמה, שכשם שהרועה נותן ידו בתוך מעיה ושומטו, כך עשה הקב"ה לעם ישראל. גאולת מצרים משולה ללידה, לידה קשה וה'אוהב ישראל' מדמה בין גאולת מצרים לגאולה האחרונה שגם היא משולה ללידה וכמו שנאמר בישיבתו - "... כי חלה גם ילדה ציון את בניה". השיבה לארץ היא בחינת לידה וכמו שראינו שבלידה מחד יש שמחה גדולה בהופעת חיים חדשים ומאידך יש קושי גדול בו הולד נפגש עם כוחות של טומאה, כך גם בתקומת מדינת ישראל יש את שני הדברים, מחד שמחה גדולה על כך שעם ישראל חוזר לארצו, ומאידך הקושי הגדול שהחזרה לארץ מלווה בקשיים רוחניים. הרב יהושע שפירא מסביר את הדברים בצורה נפלאה: ימי הקריאה בפרשתנו סמוכים לשתי לידות שנולדה כנסת ישראל: האחת בפסח כשה' יתברך שלח ידו אל תוככי מצרים ומילט אותה מטומאתה כרועה הממלט עובר ממעי בהמה. האחרת ביום העצמאות, שבו נולדה מחדש לאחר שנים ארוכות שבהן התפוררה והלכה עד שלא נותרו ממנה אלא עצמות יבשות וקיסטא דחיותא (חיות קלושה) בלבד. "כי חלה גם ילדה ציון את בניה" - גם זה מעשה של לידה.... כשדיבר רבי נחמן מברסלב דברים היוצאים מלהב אש שבלבו אודות קדושת הארץ ואהבתה, השתומם רבי נתן תלמידו: "מה כוונתכם במה שאמרתם שארץ ישראל היא גדולה כל כך? ... וגער בי וענה ואמר: כוונתי ארץ ישראל הזאת בפשיטות, עם אלו הבתים והדירות! לא כל אדם זוכה לרבי כזה, ורבים הוסיפו לפתח בדמיונם מחזה רוחני של ארץ שמים שאין לה פשט אלא רמז, דרש וסוד בלבד; של גאולה שבחרת בטוב ואינה כוללת עמו את הרע; של תורה בלא חיים; של גואל ראשון בלי גואל אחרון. אבל האמת תורה דרכה - "ימין ושמאל תפרוצי". דרך הגאולה שאנו זוכים לה מלאה פרצות מימין ומשמאל ... והלא כל מעשיה נעשים "על ידי איש בן פריצו". .... אנו בוחרים בלידה הזו, מלאה החיוניות, רוצים בחיי הארץ הגשמית שרוב ככל מצוות התורה אינן ניתנות לקיום אלא בה, ולמען כל אלו אנו מכניסים עצמנו במלחמת היצר, מקבלים על עצמנו את סיגי החוצפה והעזות, את תערובת הכפירה והניתוק את חבלי גידולו של דור שכולו תימהון.

34 – אחד הגורמים העיקריים לכך שפגלים מסוימים בעם לא מסוגלים להשלים עם העובדה שאנו נמצאים בתהליך של גאולה זו המציאות שאנשים שאינם שומרי תורה ומצוות מנהלים את המדינה ברוח זרה, ברוח חילונית. על כך עונה הרב טייכטל בספור הנפלא 'אם הבנים שמחה': ועתה בזמנינו שנעשתה התעוררות לשוב לארץ אבותינו, וגם חזרו בפועל ועושים מעשה בבנין הארץ, בודאי נתקיים בזה נבואת הושע "ואחר ישובו בני ישראל ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם" היינו בקשו ממש... ואם תאמר, והלא בעוה"ר אלו הבונים אין זכר אצלם לבקש את מלכות שמים ואת דוד המלך, וגם התנהגותם מורה על זה. על זה אשיב לך על פי מה שמבואר במדרש: "אל תראוני שאני

